

Tyresö kommun
Socialnämnden
135 81 TYRESÖ

TYRESÖ
INKOM

2020-03-26

ARBETSMARKNADS- OCH
SOCIALSEKTORN

Ärendet

Tillsyn av individ- och familjeomsorg vid socialnämnden i Tyresö.

IVO har i tillsynen granskat nämndens kontroll och användning av tillståndspliktiga verksamheter som har till uppgift att till socialnämnden föreslå familjehem och jourhem till barn samt lämna stöd och handledning till sådana hem som tar emot barn (nedan kallat konsulentverksamheter). Granskningen omfattar även nämndens kontroll och användning av stödboenden för barn och unga 16- 20 år (nedan kallat stödboenden).

Granskningen har avsett perioden 1 oktober 2018–30 september 2019. Tillsynen ingår i ett regionalt projekt som omfattar alla kommuner och stadsdelar i Stockholms län och Region Gotland.

Beslut

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) avslutar ärendet med påtalande av följande brister.

- Nämnden använder och har använt sig av stödboende för barn och unga 16 -20 år som saknar tillstånd.
- Nämnden har inte alltid kontrollerat att de konsulentverksamheter och stödboenden som nämnden använder sig av har nödvändigt tillstånd.

IVO förutsätter att nämnden vidtar åtgärder för att säkerställa att inte något barn/ungdom är placerat i stödboende eller genom konsulentverksamhet som inte har tillstånd för sådan verksamhet. IVO vidtar i nuläget inte några ytterligare åtgärder med anledning av bristerna men kan komma att följa upp beslutet.

Skälen för beslutet

Sammanfattningsvis har IVO uppmärksammat brister i nämndens kontroll och användning av tillståndspliktiga verksamheter. Vad IVO sett i sin tillsyn utvecklas nedan.

Nämnden använder och har använt sig av stödboenden som saknar tillstånd

IVO konstaterar att nämnden brister då det vid granskningstillfället framkommer att nämnden använder sig av ett stödboende som inte har nödvändigt tillstånd. Därutöver har nämnden haft placeringar i stödboenden som saknar tillstånd. IVO ser allvarligt på detta eftersom barnen/de unga riskerar att få en insats av mindre god kvalitet. IVO förutsätter att nämnden säkerställer att inga barn och unga är placerade i verksamheter som saknar erforderliga tillstånd. IVO:s konstaterande grundar sig på de uppgifter som finns i nämndens yttrande.

IVO noterar att nämnden vid granskningen själva uppmärksammat att huvudmannen för den verksamhet där nämnden har pågående placeringar saknar tillstånd att bedriva stödboende. Nämnden har kompletterat med uppgifter om att placeringarna avser ungdomar som har fyllt 18 år. Nämnden har bedömt att ungdomarnas behov bäst kunde tillgodoses genom att bo kvar i de lägenheter och med det stöd som tillhandahålls av huvudmannen. Formen för vården har utformats utifrån stödboendeformen. Nämnden uppger vidare att målsättningen är att samtliga placerade ungdomar ska kunna erbjudas boende i kommunen så snart det finns lediga lägenheter.

IVO vill påtala att en nämnd enligt 5 § förvaltningslagen (2017:900), FL, endast får vidta åtgärder som har stöd i rättsordningen. Att placera barn i eller via verksamheter som saknar tillstånd har inte stöd i rättsordningen. Verksamheter som saknar tillstånd undandrar sig också tillsyn.

Att bolag, föreningar, samfälligheter, stiftelser eller enskilda individer som yrkesmässigt bedriver verksamhet som har till uppgift att till socialnämnden föreslå familjehem och jourhem till barn samt som lämnar stöd och handledning till sådana hem som tar emot barn, ska ha tillstånd framgår av 7 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453), SoL. Samma bestämmelse gäller för de bolag, samfälligheter, stiftelser eller enskilda individer som bedriver stödboende för barn och unga 16-20 år. Lagstiftaren har ansett att det krävs tillstånd för vissa verksamheter för att garantera att det görs en prövning av om den har förutsättningar att bedrivas med god kvalitet.

Nämnden har inte alltid kontrollerat att verksamheter haft nödvändigt tillstånd

IVO bedömer att nämnden brister då nämnden inte kontrollerat att alla de konsulentverksamheter och stödboenden som nämnden använder sig av har nödvändigt tillstånd.

IVO vill påtala nämndens ansvar för att säkerställa att de verksamheter där nämnden placerar barn och unga har tillstånd. Det är även av stor vikt att nämnden regelbundet kontrollerar att de verksamheter som de har avtal med har kvar sitt tillstånd. Nämnden ska utarbeta och fastställa de rutiner som behövs för att säkra verksamhetens kvalitet.

Detta ska göras i enlighet 4 kap. 4 § Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. Av 5 kap. 2 § SOSFS 2011:9 framgår att nämnden ska utöva egenkontroll. Egenkontrollen ska göras med den frekvens och i den omfattning som krävs för att nämnden ska kunna säkra verksamhetens kvalitet.

IVO vill utifrån ovanstående påtala nämndens ansvar i enlighet med 6 kap 1 § i SOSFS 2011:9 där det framgår att den som bedriver socialtjänst ska säkerställa att verksamhetens personal arbetar i enlighet med processerna och rutinerna som ingår i ledningssystemet.

IVO vill i sammanhanget betona att oavsett om nämnden har upphandlade ramavtal eller om nämnden har individavtal med en huvudman är det nämndens ansvar att säkerställa att huvudmannen har erforderliga tillstånd. IVO menar att nämnden inte kan lämna över det ansvar som åligger nämnden på huvudmannen eller på någon annan nämnd.

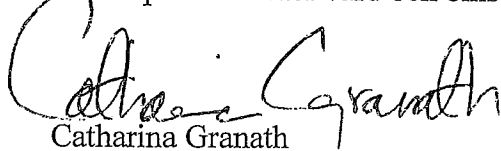
Av nämndens yttrande framkommer bland annat följande. Kontroll av verksamheter är en uppgift som i första hand åvilar kommunens upphandlingsenhet. Vid direktupphandling tas kontakt med IVO för att kontrollera verksamheters tillstånd.

Underlag

- Yttrande från nämnden
- Komplettering till yttrandet från nämnden

Beslut i detta ärende har fattats av inspektör Catharina Granath. I den slutliga handläggningen har inspektör Ranya Farah deltagit. Inspektör Jeanette Ekstedt har varit föredragande.

För Inspektionen för vård och omsorg

Catharina Granath

Jeanette Ekstedt